

POLITIET
POLITIETS FELLESTJENESTER

Gradering: Ingen

Politiets nasjonale beredskapssenter

Miljøoppfølgingsplan –
Miljøoppfølging for driftsåret 2022

04.09.2023 Versjon 100

Innhold

1. Innledning	3
2.0 Rapportering i forhold til gjeldene miljøoppfølgingsplan	4
2.1 Friluftsliv, herunder barn og unges interesser	4
Kvalitetskrav (resultatmål) fra miljøoppfølgingsplanen:	4
2.2 Naturmiljø og biologisk mangfold	4
2.3 Vannmiljø.....	5
2.4 Støy	7
2.4.1 Helikopterstøy	8
2.4.2 Skytestøy.....	9
2.4.3 Naboundersøkelse 2022.....	9
2.5 Avfall.....	10
3 Rapportering av hendelser knyttet til ytre miljø.....	12
4. Vedlegg	13

1. Innledning

Miljøoppfølging av driften av Politiets nasjonale beredskapssenter for første driftsår ble redegjort for i dokumentet "PNB miljøoppfølgingsplan v100 datert 31 01 2022". Rapporten ble oversendt Nordre Follo kommune og Oslo kommune bydel Søndre Nordstrand 01.02.22. Dokumentet ble behandlet i dialogmøtet med kommunene for 4. kvartal 2021.

Miljørappotering for 2022 er nedkortet for å tilpasse driftsfasen i årene fremover. Oppbygging av rapporten skal gjenspeile kravene satt i reguleringsplan og miljøoppfølgingsplan fra første driftsår.

I 2022 har hovedfokus knyttet til miljø vært forholdet til økt helikoptertrafikk og søknad om endret konsesjon til Luftfartstilsynet.

Det har også vært gjennomført en ny Naboundersøkelse for kartlegging av påvirkningen til Politiets nasjonale beredskapssenter på lokalområdene rundt senteret.

2.0 Rapportering i forhold til gjeldene miljøoppfølgingsplan

2.1 Friluftsliv, herunder barn og unges interesser

Kvalitetskrav (resultatmål) fra miljøoppfølgingsplanen:

1. Alle tiltak må utredes og vurderes i forhold til virkningene for øvrig friluftsliv, idrett og naturopplevelse
3. Arealer og anlegg som brukes av barn og unge, skal sikres mot forurensning, støy, trafikkfare og annen helsefare

Krav (#)	Tiltak/krav
1, 3	Utrykning via Fløisbonnsveien må ta hensyn til at det kan være turgåere langs veien.

Ved utrykning fra PNB tas det hensyn til turgåere ved bruk av utrykningsveiene. Den etablerte gangbroen over adkomsten til senteret og andre turveier i området synes å fungere godt både for skiløpere, turgåere og under trening av ansatte på PNB.

Ansatte på PNB som kommer fra Sofiemyr med buss, til fots eller på sykkel har ønsket at Fløisbonnsveien brøytes vinterstid. Dette er eneste tilkomst til PNB for myke trafikanter, da det ikke er lov for myke trafikanter å gå eller sykle langs på- og avkjøringsveiene til E6. Et nytt tiltak er at driften av PNB nå bekoster og besørger brøyting av Fløisbonnsveien fra industriområdet på Sofiemyr og inn bommen ved til grensen til PNB.

Dette gjøres etter dialog med grunneier, kommunen og skiforeningen, og brøyting utføres på en slik måte at den ikke kommer i konflikt med skiløypene. Dette tiltaket kommer også turgåere til fots til gode ved snøfall.

2.2 Naturmiljø og biologisk mangfold

Kvalitetskrav (resultatmål) fra miljøoppfølgingsplanen

1. Alle tiltak må utredes og vurderes i forhold til virkningene for naturmangfold

Krav(#)	Tiltak/krav
1	Viktige arter og naturtyper innenfor området skal så langt det er mulig opprettholdes.

Fysiske treningsaktiviteter på PNB foregår i hovedsak inne på området og turstier rundt senteret. Det er ikke planlagte treningsaktivitet fra senteret i naturområdene utenfor perimetersikringen.

I forhold forvaltning og drift av natur og biologisk mangfold av uteomhusområdene på senteret ble det gjennomført en befaring med miljørådgivere fra COWI AS den 10.11.2022. Dette var en gjennomgang av driftsmetoder blant annet for å ivareta bestanden av salamandere på PNB.

På befaringen ble det fastslått at det er en stor bestand av salamandere på området, basert på observasjoner/funn av ansatte på PNB.

På befaringen ble begge gårdsdammene på anlegget befart og funnet i god stand.

For Gårdsdam 2 (sør på eiendommen i nærheten av ved E6 og "Friluftsbro") må vegetasjonen "Andemat" fjernes på sommerstid. Det ble også avtalt at enkelte bartrær rundt dammen skal fjernes. For øvrig var dammen og områdene rundt i god stand med tanke på salamanderbestanden.

Gårdsdam 1 ved parkeringsplassen ble funnet å være i god stand, både med hensyn vannspeil og vegetasjon rundt dammen og salamanderhotellet.

Skjøtsel av vegetasjon rundt Salamanderhotell og fordrøyningsbasseng ble gjennomgått. Driftsrutiner for klipping av gress ble avklart i forhold til perioder for salamandernes vandringer.

Det ble også gjennomført en befaring med Maja Dinéh Sørheim fra Nordre Follo kommune 11.11.22 av salamanderdammer og omgivelsene utendørs for å vurdere hvordan senteret fungerer med amfibie-naboer så tett på.

Det er registrert at det i løpet av sommer 2022 ble utført kartlegging av naturtyper rundt Snipetjern i regi av Viken fylkeskommune.

2.3 Vannmiljø

Kvalitetskrav (resultatmål) fra miljøoppfølgingsplanen

1. Inngrep i vassdrag skal ikke medføre skade på økosystemene i vassdragene.
2. Det skal gjennomføres en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse hvor forhold som kan medføre forurensing (inkludert anleggsperioden) av Snipetjern skal bli vurdert.

Krav(#)	Tiltak/krav
1, 2	Løsninger for vannhåndtering og renseløsninger skal blant annet kunne håndtere avrenning av tungmetaller fra skytebane, avrenning av ammoniumnitrat fra uomsatt sprengstoff fra SIBO-anlegg og håndtere all lekkasje fra påfylling og laging

	av helikopterdrivstoff, slik at avrenning og lekkasje ikke når vassdrag eller kommunalt nett. Ved påfyllingspunkt for drivstoff og kjemikalier skal det opparbeides anlegg for oppsamling av eventuell lekkasje eller søl, slik at dette ikke forurensar overvannet Prosjekterte løsninger for overvannshåndtering og vannrensing skal kontinuerlig følges opp i driftsfasen og skal kunne fungere ved eventuelle strømbrudd og driftsstans.
--	--

Vannovervåkning av overvann ble gjennomført gjennom 2021 og ble videreført vår og høst i løpet av 2022. Vannprøver ble utført etter vannovervåkningsprogram utarbeidet av COWI AS.

Resultater fra overvannsprøver 1. halvår 2022 (dato for prøvetakning 19.05.2022)

Prøvetakning ble utført den 19.05.2022. Dette var en periode da det var lite nedbør. Det ble ikke tatt prøver inne på skytebanene da det ikke var rennende vann i kummene. Men resultatene viste at konsentrasjonene av undersøkte metaller og organiske miljøgifter var lave og viste at det er liten grad av forurensningsspredning fra anleggene. Det ble påvist en forhøyet konsentrasjon av arsen og kobber i utløpet fra fordrøyningsdammen nedenfor parkeringsplassen foran hovedbygget (målepunkt PNB-5).

Her er det også tidligere påvist et svakt forhøyet innhold av arsen, mens verdier av kobber har ligget lavere. Det ble ikke påvist fenoler eller PAH-forbindelser i vannprøven (PNB-3).

Resultatene viser at vannprøvene fra skytebanene/ treningsområdet og øvrig overvann er akseptable og på nivå med overvann fra denne type anlegg.

Resultater fra overvannsprøver 2. halvår 2022 (dato for prøvetakning 13.09.22)

Vannprøver ble igjen analysert for stoffer som normalt kommer med forhøyende konsentrasjoner fra skytebaner av metaller, PAH og fenoler.

Konsentrasjonene av undersøkte metaller og organiske miljøgifter var i hovedsak lave og viste at det er liten grad av forurensningsspredning ut fra beredskapssenteret. Men det var fortsatt forhøyde verdier i målepunkt PNB-5. Denne gangen var verdier av arsen akseptabel, mens kobber var litt høy. Det arbeides med å finne årsaken. Det skal tas jord/sediment prøver for å kontrollere massene som er brukt. Dette fordi vi ikke har funnet noen kjente kilder til bruk av arsen og kobber, og da vil man finne ut om det er blitt benyttet masser med forhøyede konsentrasjon av disse to metallene.

Det ble også påvist forhøyede konsentrasjoner av arsen og krom i målepunkt for 50 m banen. (målepunkt PNB-1). Det ble også påvist høy verdi for suspendert stoff. Her skal det utføres spyling av sandfang og rør, samt at det skal gjøres tiltak for å redusere slam fra olivinsanden slik at selve olivinsanden ikke havner ned i sandfangkummene. Deretter tas det nye prøver så fort forholdene ligger til rette for dette. Tiltakene følges opp videre i 2023.

Rapporter fra Cowi AS "Datarapport miljø 16. juni 2022" og "Datarapport Miljøoppfølging 10. november 2022" vedlegges som vedlegg 1 og 2.

2.4 Støy

Kvalitetskrav (resultatmål) fra miljøoppfølgingsplanen

1. Tiltaket skal i anleggsfasen og i driftsfasen ikke gi støyplager for naboer som overstiger kravene i reguleringsbestemmelsene pkt. 3.5.
2. Støy må utredes særskilt, inkludert støybelastninger tiltaket gir på omkringliggende bolig- og turområder og mulige tiltak for å holde disse på et lavest mulig nivå.
3. Støyberegninger og vurdering av avbøtende tiltak i anleggsfasen og driftsfasen skal skje i samsvar med Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442/2016) og tilhørende veileder M-128.20 Støy fra skytebaner skal i driftsfasen ikke overstige beregnede støynivåer i delrapport 11- 2 i konsekvensutredningen, datert 14. august 2017.

Krav(#)	Tiltak/krav
1, 2	Flytraséer er valgt slik at minst mulig av overflygning skjer over bebygde områder. Traseene skal benyttes slik at de gir minst mulig ulempe for omgivelsene. Når helikopteroverflyr bebyggelse i de valgte traseene, vil høyde over bakken kunne redusere støynivåene. Retningslinjer for bruk av fly traséene utarbeides. Trasé over Grønliåsen skal ikke benyttes mer enn nødvendig. Øving med helikopter skal ikke foregå på beredskapssenteret.
1, 6	Bruk av støysvak ammunisjon, munningsdemper, samt tidsbegrensninger avskytte- og øvingsaktivitet. Øvre tak på antall hendelser med flashbang og eksplosiver er 1.250 pr. år.
1, 2, 3	Det skal utarbeides en egen plan for støyoppfølging. Denne skal blant annet inneholde rutiner for registrering og rapportering av ev. klager, og evaluering av varslingsrutiner og skyte- og treningsaktivitet. Evaluering av støybelastning i omgivelsene skal gjennomføres etter ett års drift og deretter ved rullering av kommuneplanen. Ved evaluering skal det utarbeides nye støyberegninger, basert på den aktivitet som har foregått siste år. Ved endring av våpentyper eller bruk av skytebanene skal det dokumenteres at støynivået ikke øker. Det skal etableres et måleprogram for støy fra flashbang og eksplosiver. Ved planlegging av treningsaktiviteter skal det legges vekt på å innpasse støyfrie perioder på dagtid, i tråd med skolenes og barnehagenes behov. Bruker utarbeider plan for støyoppfølging og støyberegninger. Beregningene og støyoppfølging gjennomgås med Nordre Follo kommune og Oslo nabokommune.

2.4.1 Helikopterstøy

14 januar 2022 overtok Politiets Helikoptertjeneste driften av Oslo Helikopterplass Taraldrud, ENTX, ved flyplassjef Hilde H. Straumann. Tidligere var driften organisert under PNB senterledelse.

Som omtalt i miljøoppfølgingsrapport for 2021 overstiger antallet flybevegelser på PNB det antallet som ligger til grunn for konsesjonen. Helikoptertjenesten tok opp dette forholdet i e-post 15.02.22 til Luftfartstilsynet om søknad om endring i konsesjonen med tanke på antall bevegelser. Det var da en endring av antall bevegelser på 2250 til 2700, dvs. en økning på 20 %. Antall flybevegelser i første driftsår 2021 var da på 2316 bevegelser.

19.05.22 ble det etablert et restriksjonsområde rundt Taraldrud, dvs. at luftrommet er stengt for vanlig sivil lufttrafikk opp til en viss høyde og utstrekning.

I dialogmøtet med kommunene 17.06.22 orienterte flyplassjef Hilde H. Straumann om prosessen med å søke om endrede konsesjonsvilkår for helikopterplassen. Den 23.06.22 søker Politidirektoratet (POD), som konsesjonsinnehaver, formelt Luftfartstilsynet om visse endringer i konsesjonen med tanke på antall flybevegelser med en økning på 20 %.

Sommer 2022 utførte helikoptertjenesten en ny gjennomgang og analyse av alle flybevegelser fra juni 2021 til juli 2022. Dette viste nå at antall bevegelser i denne perioden var 2817. Dette medførte at POD ba om i brev av 24.08.22 til Luftfartstilsynet om de kunne utsette høringsfrist pga. justeringer i antall bevegelser ved den nye konsesjonssøknaden. Det ble besluttet at det måtte utarbeides en ny støyrapport med nye flystøysonekart basert på antall flygninger og bruk av trasser.

Akustiker Dag Rieber ble engasjert 02.09.22 som prosjektleder for utarbeidelse av ny støyrapport med flystøysonekart hos Sintef som grunnlag til konsesjonssøknad til Luftfartstilsynet. Rieber stod da for koordinering mellom Sintef og politiet. Sintef hadde utarbeidet støysonekartene ved planlegging av helikopterplassen.

Økt helikoptertrafikk, konsesjonssøknad og nye flystøysonekart var tema den 07.09.22 da helikoptertjenesten med Hilde H. Straumann, Anders Aune fra POD og Jørn B. Glenne deltok i et møte på Ski Rådhus med politikerne i Utvalg for Klima, Teknikk og Miljø for Nordre Follo kommune.

Den 30.09.22 forelå Versjon 0.1. Prosjektnotat Oppdatert Støyberegning Politiets Beredskapssenter Taraldrud og den 25.10.22 ble versjon 0.2. av Prosjektnotat Oppdatert Støyberegning Politiets Beredskapssenter Taraldrud ferdigstilt.

I det halvårige dialogmøte med kommunene 11.11.22 gjennomgikk deltakere fra Helikoptertjenesten og akustiker Dag Rieber årsak til økt helikoptertrafikk, analysen av antall flybevegelser som ble gjennomført i løpet av sommeren, og oppdraget til Sintef om å utarbeide ny støyrapport.

Proktnotatet fra Sintef, nye støysonekart og presentasjon fra Dag Rieber om bakgrunnen for arbeidet blir oversendt 24.11.22 fra politiet som grunnlag for videre kommeplanarbeid til Nordre Follo kommune og Oslo kommune, bydel søndre Nordstrand.

POD sender endelig brev med søknad om justering av antall bevegelser i konsesjonssøknaden til Luftfartstilsynet den 5.12.22.

Luftfartstilsynet responderer 19.12.22 om brev mottatt angående konsesjonssøknaden mottatt, og fastsetter hørings fristen til 1. mars 2023.

Politiet har etablert et system for mottak og oppfølging av klager på støy på PNB. I tillegg har politiet oppgradert sin informasjon om PNB på politiet.no.

Kommunikasjonsavdelingen i Oslo Politidistrikt har utarbeidet en ny strategi "Lyden av Beredskap" hvor det legges opp til blant annet mer åpenhet om oppdrag og invitasjon av medier til senteret.

Det er offisielt mottatt 10 klager på helikopterstøy ved PNB i 2022, og totalt antall bevegelser for 2022 var 2736.

2.4.2 Skytestøy

Resultatene for årsrapport fra Soundsensing AS, viser resultater som er kommunisert tidligere på dialogmøter i 2022. System for monitorering av skytestøy fra Soundsensing AS har vært operativt i hele 2022.

Kartlegging viser at tidsgrenser for treningsaktivitet er blitt fulgt meget godt. Registeringer fra januar til desember 2022, viser at det har vært noen få registeringer utenfor de regulerte perioder for trening med skyteaktivitet som ikke kan forklares med regn-/vind. Der det har vært fortsettelse av aktivitet noen minutter over tillatt tid, er det sannsynligvis skytetrening. I perioder der støy har vært målt helt utenom dette, har man ikke kunnet verifisere at trening har pågått. Det har heller ikke kommet klaget på støy fra skytetrening og eksplosiver i 2022. Antall skudd totalt i 2022, ligger langt under antallet som er tillatt i henhold til reguleringsplanen.

Vedlagt følger rapport "Monitorering av støy ved Politiets Nasjonale Beredskapssenter, årsrapport 2022" fra Soundsensing, vedlegg 3.

2.4.3 Naboundersøkelse 2022

Politiet engasjerte i 2019 firmaet Ipsos AS for å kartlegge om hvilke forventninger befolkningen i nærområdet de hadde til det å leve i nærheten av PNB.

Formålet med ny gjennomføring i 2022 er å kartlegge dagens opplevelse etter ett års drift ved anlegget. Gjennomføring av den nye undersøkelsen ble gjennomgått i dialogmøtet med kommunene i 4. kvartal 2021.

Denne undersøkelsen ble gjennomført fra 28.02.22 til 13.02.22 med 602 telefonintervjuer med personer over 18 år i områdene Bjørndal, Tårnåsen, Sofiemyr, Langhus og Greverud. Langhus og Greverud var nye områder i forhold til undersøkelsen fra 2019 etter ønske fra kommunene. Kommunenes ønsker til hvilke spørsmål som skulle stilles ble etterfulgt, samt at det ble tilrettelagt for å gjennomføre undersøkelsen på norsk, engelsk, polsk, urdu og somali.

Resultatet av spørreundersøkelsen med hensyn til støy viser at med hensyn til "Lydnivå og støy" svarer 7 av 10 at de opplever at lydnivået fra PNB påvirker dem i liten eller

ingen grad. I underkant av 3 av 10 svarer at de blir påvirket av lydnivået i noen eller høy grad. For 42 % av disse påvirkes alminnelig ro i hjem og hage, mens 26 % svarer at det påvirker søvn.

I 2019 svarte litt over halvparten at de trodde de ville bli i noen eller høy grad påvirket av lydnivået fra driften av senteret.

Det er lyder fra helikopterflyvning som er mest utbredt, nær 69 % svarer at de hører dette ukentlig eller oftere.

4 av 10 svarer at de i høy eller noen grad ønsker mer informasjon om helikopterflyvning.

23 % mener senteret har gitt noen eller høy grad av positive ringvirkninger, og da særlig økt beredskap.

Naboundersøkelsen viser at informasjon om senteret er viktig. 4 av 10 ønsker mer informasjon, og spesielt blant personer på Bjørndal ønsker flere "i høy grad" mer informasjon. De fleste som har fått informasjon fikk dette gjennom lokale medier eller lokalavis.

Overordnet viser positive resultater, men at det er viktig at det arbeides videre med informasjon til naboene.

Det er nå en egen dedikert person i kommunikasjonsavdelingen i Oslo Politidistrikt som skal bistå PNB, og som deltar på dialogmøter. De har også utarbeidet en ny strategi for informasjonsarbeidet "Lyden av beredskap" hvor de prøver å få til en mest mulig åpenhet rundt oppdragene. Denne ble gjennomgått i dialogmøtet for 2. halvdel 2022.

PNB deltatt i møte med representanter fra Bydel Søndre Nordstrand og Bjørndal Boligbyggersammenslutning 30.3.22 hvor det ble gitt informasjon om PNB, helikoptertjenesten og informasjon. Dokumentasjon om PNB på "politiet.no" er nå utbedret. Referater med vedlegg fra dialogmøter med videre legges nå ut forløpende.

Høsten 2021 ble det arrangert åpen dag på PNB. I 2022 ble det ikke mulig å avholde "åpen dag" på PNB etter en vurdering av sikkerhetssituasjonen.

Rapporten "Naboundersøkelsen – Kartlegging av påvirkning til Politiets nasjonale beredskapssenter på lokalområdene rundt senteret April 2022" vedlegges som vedlegg 4.

2.5 Avfall

Kvalitetskrav (resultatmål)

3. Virksomheter skal håndtere og oppbevare avfall på en helsemessig forsvarlig måte.

Krav(#)	Tiltak/krav
---------	-------------

3	Krav til kildesortering.
---	--------------------------

PFT har utarbeidet en helhetlig renovasjonsplan for hvordan avfallshåndteringen skal gjennomføres på PNB. Alle brukere og besøkende er ansvarlig for å bidra med god kildesortering. Anlegget er planlagt og bygget med gode renholdstasjoner med kildesortering og avfallsrom i hovedbygget, avfallsstasjon på treningsområdet med et stort utvalg av fraksjoner. Det er et avfallsområde ved adkomstbygget hvor alt avfall samles og der renovatøren har adgang til å hente fraksjonene.

I samarbeid med renovatøren er det lagt opp til en stor bredde av fraksjoner for å få til god kildesortering og minimere fraksjonen restavfall. Dette følges opp med faste rapporter fra renovatøren og informasjonskampanjer internt for å redusere usortert avfall.

3 Rapportering av hendelser knyttet til ytre miljø

Det er ikke rapportert hendelser på PNB i 2022 PNB som kan ha påvirkning på ytre miljø.

Forhold knyttet til helikoptertrafikk og antall flybevegelser i konsesjonssøknaden er omtalt i kapittel 2.4.1.

4. Vedlegg

Vedlegg 1 Rapport fra Cowi AS "Datarapport miljø 16. juni 2022"

Vedlegg 2 Rapport fra Cowi AS "Datarapport Miljøoppfølging 10. november 2022"

Vedlegg 3 Rapport fra Soundsensing as "Monitorering av støy ved Politiets Nasjonale Beredskapssenter, Årsrapport 2022"

Vedlegg 4 Rapport fra Ipsos "Naboundersøkelsen Kartlegging av påvirkning til Politiets nasjonale beredskapssenter på lokalområdene rundt senteret, April 2022".